EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 26. 11. 2024
COM(2024) 711 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Česka

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Česka

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho článok 17,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade[1] spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o vykonaní postupu pri nadmernom schodku[2] a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov[3]. Cieľom rámca je zabezpečiť prostredníctvom reforiem a investícií udržateľnosť verejného dlhu a udržateľný a inkluzívny rast. Podporuje sa v ňom preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinným a koherentným presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Týmito plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a aby sa riešili spoločné priority EÚ. V každom pláne sa má na tento účel predstaviť strednodobý záväzok k trajektórii vývoja čistých výdavkov[4], ktorý účinne

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/ojttp://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[2] Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[4] Ide o čisté výdavky v zmysle článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných

stanovuje rozpočtové obmedzenie počas trvania plánu vzťahujúceho sa na štvorročné alebo päťročné obdobie (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a to najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny [vrátane odporúčaní týkajúcich sa prípadného postupu pri makroekonomických nerovnováhach (ďalej len „PMN“)], a ako budú členské štáty riešiť v pláne spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263.

(3) Po predložení plánu má Komisia posúdiť, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(4) Na základe odporúčania Komisie má Rada následne prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia fiškálnych úprav.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA NÁRODNÉHO STREDNODOBÉHO FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEHO PLÁNU ČESKA

(5) Česko svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložilo Rade a Komisii 16. októbra 2024. Predložilo ho po predĺžení lehoty stanovenej v článku 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263, ku ktorému došlo po dohode s Komisiou dňa 24. septembra vzhľadom na dôvody uvedené Českom.

Postup pred predložením plánu

(6) Pred predložením svojho plánu Česko požiadalo o technické informácie[5], ktoré Komisia poskytla 21. júna 2024 a uverejnila 16. októbra 2024[6]. V súlade s článkom 9 ods. 1 písm. c), článkom 9 ods. 2 a článkom 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sa v technických informáciách uvádza, akú úroveň štrukturálneho primárneho salda je potrebné dosiahnuť v 2028, aby sa v strednodobom horizonte deficit verejných financií udržal pod úrovňou 3 % HDP a aby verejný dlh zostal v strednodobom horizonte pod úrovňou 60 % HDP, ak sa neprijmú ďalšie rozpočtové opatrenia po skončení štvorročného obdobia úprav. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. Technické informácie boli pripravené a zaslané členským štátom podľa dvoch scenárov: scenár zahŕňajúci súlad

---

Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

5 Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú technické informácie i) bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní 4, resp. 7 rokov) a ii) s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu a bez neho. Zahŕňajú aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023 vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2024 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2033 a dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou správou Komisie a Rady o starnutí obyvateľstva z roku 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#czechia

s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu[7] v súlade s článkom 9 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/126 a scenár bez tohto ochranného opatrenia. V technických informáciách určených Česku sa stanovuje, že ak sa má dosiahnuť súlad s platnými fiškálnymi pravidlami počas štvorročného obdobia úprav a na základe predpokladov Komisie, štrukturálne primárne saldo by malo na konci obdobia úprav (2028; scenár bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu) dosiahnuť aspoň 0,4 % HDP, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Pre informáciu uvádzame, že štrukturálne primárne saldo by malo na konci obdobia úprav (2028) dosiahnuť aspoň 0,4 % HDP aj v prípade, že sa vezme do úvahy ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu. Ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu sa však v prípade Česka, ktoré spĺňa kritériá na poskytnutie technických informácií, nepožaduje.

Tabuľka 1: Technické informácie, ktoré Komisia poskytla Česku

Posledný rok obdobia úprav	2028
Minimálna hodnota štrukturálneho primárneho salda (% HDP), scenár bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu	0,4
Len pre informáciu: Minimálna hodnota štrukturálneho primárneho salda (% HDP), scenár s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu	0,4

Zdroj: výpočty Komisie.

(7) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedlo Česko od júna do septembra 2024 s Komisiou technický dialóg. Dialóg bol zameraný na trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorú plánuje Česko, a na jej východiskové predpoklady (najmä prognózy rastu potenciálneho HDP), ako aj na plánovanú realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie v oblasti spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie, sociálnej a hospodárskej odolnosti, energetickej bezpečnosti a budovania obranných spôsobilostí.

(8) V septembri a októbri 2024 sa Česko podľa informácií, ktoré poskytlo vo svojom pláne, zapojilo v súlade s článkom 11 ods. 3 a článkom 36 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263 do konzultačného procesu s občianskou spoločnosťou, sociálnymi partnermi, regionálnymi orgánmi a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami. Súčasťou tohto procesu boli podľa informácií, ktoré Česko poskytlo vo svojom pláne, aj riadne medzirezortné konzultácie, do ktorých boli zapojení hospodárski aj sociálni partneri. O návrhu plánu sa uskutočnila aj diskusia za okrúhlym stolom so zástupcami hospodárskych a sociálnych partnerov, neziskového sektora, regiónov, oboch komôr parlamentu a ďalších príslušných inštitúcií vrátane Národnej rozpočtovej rady Českej republiky. Návrh plánu bol navyše predložený Rade vlády pre udržateľný rozvoj a Rade vlády pre neštátne neziskové organizácie. O pláne sa rokovalo aj v dvoch parlamentných výboroch. V neposlednom rade mohli zástupcovia hospodárskych a sociálnych partnerov predstaviť svoje stanoviská na zasadnutí Pracovného tímu Rady hospodárskej a sociálnej dohody.

[7] V ochrannom opatrení týkajúcom sa odolnosti deficitu stanovenom v článku 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sa stanovuje, že ročné zlepšenie štrukturálneho primárneho salda predstavuje 0,4 percentuálneho bodu HDP (alebo 0,25 percentuálneho bodu HDP v prípade predĺženia obdobia úprav), kým štrukturálny deficit nebude nižší ako 1,5 % HDP.

(9) Výbor pre rozpočtové prognózy, ktorý bol poverený posudzovaním makroekonomických a rozpočtových prognóz, vydal stanovisko k makroekonomickej prognóze, z ktorej vychádza viacročná trajektória vývoja čistých výdavkov. Výbor posúdil makroekonomickú prognózu ako realistickú.

(10) Plán bol prerokovaný v národnom parlamente dňa 8. októbra 2024. Následne ho 16. októbra 2024 prijala vláda.

Iné súvisiace procesy

(11) Rada 21. októbra 2024 adresovala Česku súbor odporúčaní v kontexte európskeho semestra[8].

ZHRNUTIE PLÁNU A JEHO POSÚDENIE KOMISIOU

(12) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Kontext: makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(13) Hospodárska činnosť v Česku klesla v roku 2023 o 0,1 %, keďže vysoká inflácia oslabila kúpnu silu a viedla k poklesu spotreby domácností. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa očakáva, že hospodárstvo v roku 2024 vzrastie o 1,0 % vďaka postupnému oživovaniu domáceho dopytu, ktorý je stimulovaný rastom reálnych miezd a klesajúcou infláciou. Keďže sa spotreba domácností a rast investícií bude zrýchľovať, reálny HDP sa má v roku 2025 zvýšiť o 2,4 %, zatiaľ čo príspevok čistého vývozu má byť záporný. Očakáva sa, že v roku 2026 sa reálny HDP zvýši o 2,7 % v dôsledku rastu spotreby domácností a tvorby hrubého fixného kapitálu, ako aj v dôsledku oživenia vývozu. Počas prognózovaného obdobia (t. j. 2024 – 2026) sa má podľa očakávaní rast potenciálneho HDP v Česku mierne zvýšiť z 1,6 % v roku 2024 na 1,8 % v roku 2026, čo má byť spôsobené zvyšujúcou sa produktivitou a vyššími kapitálovými investíciami, pričom príspevok práce má klesať. Miera nezamestnanosti bola v roku 2023 na úrovni 2,6 % a Komisia predpokladá, že v roku 2024 dosiahne úroveň 2,6 %, v roku 2025 úroveň 2,7 % a v roku 2026 úroveň 2,7 %. Predpokladá sa, že inflácia (deflátor HDP) sa v roku 2024 zníži z 8,2 % zaznamenaných v roku 2023 na 4,0 % a že v roku 2025 dosiahne úroveň 2,4 % a v roku 2026 úroveň 2,4 %.

(14) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, deficit verejných financií Česka v roku 2023 predstavoval 3,8 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že v roku 2024 dosiahne 2,5 % HDP, pričom v roku 2025 sa ďalej zníži na 2,3 % HDP a v roku 2026 za predpokladu nezmenenej politiky na 1,9 %. Prognóza Európskej komisie z jesene 2024 zahŕňa návrh rozpočtu Česka na rok 2025, ktorý vláda predložila národnému parlamentu v septembri. Verejný dlh dosahoval na konci roka 2023 úroveň 42,4 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa má miera zadlženosti na konci roka 2024 zvýšiť na 43,4 % HDP. Predpokladá sa, že na konci roka 2025 sa ešte zvýši na úroveň 44,4 % a na konci roka 2026 na úroveň 44,8 % HDP. Vo fiškálnej prognóze Komisie sa záväzky uvedené v strednodobých plánoch nezohľadňujú, pokiaľ nie sú podložené dôveryhodne oznámenými a dostatočne špecifikovanými konkrétnymi opatreniami v príslušných oblastiach politiky.

[8] Odporúčanie Rady k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Česka, zatiaľ nebolo uverejnené.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(15) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Česka sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu štyroch rokov.

(16) Plán obsahuje informácie požadované v článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263 s výnimkou fiškálno-štrukturálnych opatrení plánovaných v neskorších rokoch plánu.

(17) V pláne sa krajina zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov uvedenej v tabuľke 2, ktorá zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov o 3,1 % za obdobie rokov 2025 – 2028. Technické informácie sú (za predpokladu lineárneho postupu úprav) v súlade s priemerným rastom čistých výdavkov o 3,5 % za obdobie úprav (2025 – 2028). Trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa krajina zaviazala v pláne, má viesť na konci obdobia úprav (2028) k štrukturálnemu primárnemu saldu vo výške 0,4 % HDP. To znamená, že sa rovná minimálnej úrovni štrukturálneho primárneho salda 0,4 % HDP v roku 2028, ktorú Komisia poskytla v technických informáciách 21. júna 2024[9].
V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP klesne z 2,0 % v roku 2024 na 1,4 % v roku 2025 a potom počas obdobia úprav (2025 – 2028) mierne porastie na priemernú úroveň 1,6 %. Okrem toho sa v pláne očakáva, že miera rastu deflátora HDP klesne z 3,4 % v roku 2024 na 2,7 % v roku 2025 a do roku 2028 bude ďalej postupne klesať až na úroveň 2,0 %.

Tabuľka 2: Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné predpoklady v pláne Česka

	2024	2025	2026	2027	2028	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2028
Rast čistých výdavkov (ročný, v %)	5,3	4,5	2,5	2,6	2,9	3,1
Rast čistých výdavkov (kumulatívny, od východiskového roka 2023, %)	5,3	10,1	12,9	15,8	19,2	Neuvádza sa.
Rast potenciálneho HDP (%)	2,0	1,4	1,5	1,8	1,5	1,6
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	3,4	2,7	2,2	2,1	2,0	2,2

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Česka a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov čistých výdavkov plánu na verejný dlh

(18) Ak sa trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa Česko v pláne zaviazalo, a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu postupne zvyšoval zo 44,1 % v roku 2024 na 45,3 % HDP v roku 2026 a následne by na konci obdobia úprav (2028) klesol na 44,2 %, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Očakáva sa, že v strednodobom horizonte (t. j. do roku 2038) bude do roku 2033 miera zadlženosti podľa plánu do veľkej miery stabilizovaná a následne bude rásť, pričom v roku 2038 dosiahne úroveň 47,5 % HDP.

[9] Podľa scenára bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu.

Tabuľka 3: Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Česka

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Verejný dlh (% HDP)	42,4	44,1	45,1	45,3	44,7	44,2	47,5
Saldo verejných financií (% HDP)	-3,8	-2,8	-2,5	–1,7	-0,9	-0,5	-2,6

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Česka

Podľa plánu by tak verejný dlh v strednodobom horizonte zostal pod referenčnou hodnotou 60 % HDP stanovenou v zmluve. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov, ktorá je uvedená v pláne, v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Vplyv záväzkov čistých výdavkov plánu na saldo verejných financií

(19) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by sa deficit verejných financií postupne zlepšoval z 2,8 % HDP v roku 2024 na 0,5 % HDP na konci obdobia úprav (2028). Podľa plánu by tak saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP na konci obdobia úprav (2028). Okrem toho počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do 2038) by deficit verejných financií nepresiahol 3 % HDP. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov, ktorá je uvedená v pláne, v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Makroekonomické predpoklady plánu

(20) Plán vychádza zo súboru predpokladov, ktorý sa líši od predpokladov Komisie zaslaných Česku [21. júna 2024]. Konkrétne sa v pláne používajú odlišné predpoklady v prípade ôsmich premenných: východiskový bod (štrukturálne primárne saldo v roku 2024), rast potenciálneho HDP, rast reálneho HDP, rast deflátora HDP, nominálna (implicitná) úroková sadzba, fiškálny multiplikátor, zosúladenie dlhu a deficitu a predpokladané príjmy (t. j. predpokladané elasticity). Posúdenie týchto odlišných predpokladov sa uvádza ďalej v texte.

(21) Ďalej v texte sú uvedené rozdiely v predpokladoch, ktoré majú najväčší vplyv na priemerný rast čistých výdavkov, pričom sa každý rozdiel posudzuje samostatne.

- V pláne sa predpokladá východiskový bod (štrukturálne primárne saldo v roku 2024) na úrovni –0,7 % HDP, čo je nižšie než predpoklad Komisie na úrovni –0,1 % HDP. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav nižší ako podľa predpokladov Komisie. To možno vysvetliť aktuálnejšími informáciami v porovnaní s predpokladmi Komisie vrátane nižšieho odhadu salda verejných financií v roku 2024 (–2,8 % HDP v pláne v porovnaní s –2,4 % HDP podľa predpokladov Európskej komisie). To je vo všeobecnosti v súlade s prognózou Komisie z jesene 2024. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.
- V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP dosiahne počas obdobia úprav (2025 – 2028) priemernú úroveň 1,6 %. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa predpokladov

Komisie. Po skončení obdobia úprav (2029 – 2038) sa séria potenciálnych rastov približuje k predpokladom Komisie, čo má za následok vyšší priemerný potenciálny rast v pláne než v predpokladoch Komisie (1,4 % v porovnaní s 1,3 %). Odchýlku do roku 2028 možno vysvetliť priaznivejšími krátkodobými makroekonomickými prognózami Česka v pláne a miernou úpravou rastu HDP na rok 2023 smerom nahor. V pláne sa okrem toho uvádza, že odhady potenciálneho rastu zahŕňajú ako vstupné údaje makroekonomickú prognózu plánu z augusta 2024 v časovom horizonte do roku 2028. Kumulovaný rast navyše zostáva počas prognózovaného obdobia do veľkej miery v súlade s výsledkami spoločne dohodnutej metodiky. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

- V pláne sa predpokladá, že rast deflátora HDP bude počas prognózovaného obdobia v priemere o 0,5 percentuálneho bodu nižší v porovnaní s predpokladom Komisie. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav nižší ako podľa predpokladov Komisie. Tento predpoklad, ktorý je opatrnejší než v predbežných usmerneniach Komisie, sa v pláne vysvetľuje tým, že sa do neho zahrnuli novšie údaje, predpokladajúc, že inflačný cieľ 2 % (rast CPI) sa dosiahne do polovice roka 2026 a že deflátor HDP sa priblíži k tejto hodnote v roku 2028 a počas zostávajúceho prognózovaného obdobia zostane stabilný na úrovni hodnôt z roku 2028. Tento predpoklad sa považuje za riadne odôvodnený.
- V pláne sa predpokladá, že nominálna (implicitná) úroková sadzba bude počas prognózovaného obdobia v priemere o 0,6 percentuálneho bodu nižšia ako predpoklad Komisie. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa predpokladov Komisie. Odchýlka vyplýva z predpokladu, že krátkodobé a dlhodobé trhové úrokové sadzby budú nižšie približne o 1 percentuálny bod, čo je v porovnaní s predpokladom Komisie optimistickejší predpoklad. Možno to vysvetliť, tým, že sa do plánu zahrnuli novšie údaje a že sa použila odlišná metóda, ktorá sa zakladá na očakávaní poklesu trhových úrokových sadzieb v súlade s vývojom referenčnej úrokovej miery centrálnej banky. Odchýlka vyplýva aj z mierne optimistickejšieho predpokladu rastu reálneho HDP v pláne (účinok menovateľa). Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

Zvyšné rozdiely v predpokladoch nemajú veľký vplyv na priemerný rast čistých výdavkov v porovnaní s predpokladmi Európskej komisie. Celkovo všetky rozdiely spolu vedú k priemernému rastu čistých výdavkov, ktorý je v pláne nižší ako priemerný rast čistých výdavkov vyplývajúci z technických informácií. Česko sa vo svojom pláne navyše zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov, ktorá je ešte nižšia ako tento strop. Európska komisia zohľadní uvedené posúdenie predpokladov plánu pri svojich budúcich posúdeniach súladu s týmto odporúčaním.

Fiškálna stratégia plánu

(22) Plán neobsahuje žiadnu orientačnú fiškálnu stratégiu na vykonávanie trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu, keďže táto trajektória je stanovená len ako technický strop, ktorý sa Česko zaväzuje neprekročiť. Presná špecifikácia relevantných opatrení v príslušných oblastiach politiky sa má následne potvrdiť, resp. upraviť a vyčísliť v ročných rozpočtoch.

Zámery týkajúce sa reforiem a investícií uvedené v pláne, ktorými sa reaguje na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a ktorými sa riešia spoločné priority Únie

(23) V pláne sa opisujú zámery týkajúce sa reforiem a investícií s cieľom reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach adresovaných Česku, a s cieľom riešiť spoločné priority EÚ. Plán zahŕňa 128 reforiem a investícií, z ktorých 78 je finančne podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a 85 z fondov politiky súdržnosti.

(24) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu, ktorá spočíva v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane klimatických cieľov stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119, plán obsahuje 63 opatrení, pričom 52 z nich je podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Opatrenia zamerané na riešenie výziev zelenej transformácie sú zahrnuté v národnom energetickom a klimatickom pláne Českej republiky. Medzi najdôležitejšie opatrenia patria reformy LEX RES I a II, ktoré zefektívňujú povoľovanie a výstavbu obnoviteľných zdrojov energie, zavádzajú energetické spoločenstvá a zriaďujú energetické dátové centrum. LEX RES III čoskoro zabezpečí flexibilnejšiu elektrizačnú sústavu. Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, programy Nová zelená úsporám a Nová zelená úsporám Light podporujú hĺbkovú obnovu budov. Medzi ďalšie relevantné opatrenia patrí elektrifikácia železničných tratí a výmena vozidiel za vozidlá, ktoré sú úspornejšie z hľadiska emisií. Cieľom týchto opatrení je reagovať na odporúčania v oblasti politiky energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej infraštruktúry a sietí a energetickej efektívnosti (ktoré boli adresované Česku v rokoch 2019, 2020, 2022 a 2023) a udržateľnej dopravy (ktoré boli adresované Česku v rokoch 2019, 2020 a 2023). Pokiaľ ide o výzvy v oblasti digitálnej transformácie, medzi najdôležitejšie opatrenia patria reformy a investície, ktoré sú zamerané na rozvoj infraštruktúry 5G vo vidieckych oblastiach a oblastiach s vysokými potrebami, na rozšírenie pokrytia signálom 5G, a to aj v dopravných koridoroch a vo vlakoch, a na podporu priemyselných projektov v oblasti výskumu a vývoja využívajúcich 5G. Tieto opatrenia sa týkajú odporúčaní pre Česko (na roky 2019 a 2020) v oblasti politiky digitálnej pripojiteľnosti a infraštruktúry.

(25) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán obsahuje 48 opatrení, pričom 23 z nich je podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Pokiaľ ide o výzvy v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, medzi najdôležitejšie opatrenia patrí návrh zákona o výskume, vývoji, inováciách a prenose znalostí, investície do digitalizácie podnikov a Národná stratégia verejného obstarávania. Cieľom týchto opatrení je reagovať na odporúčania pre Česko (na roky 2019, 2020 a 2024) v oblasti politiky podnikateľského prostredia vrátane politík týkajúcich sa MSP a výskumu a inovácií, ako aj na odporúčania na rok 2019 týkajúce sa hospodárskej súťaže založenej na kvalite vo verejnom obstarávaní. Pokiaľ ide o výzvy v oblasti sociálnej a územnej súdržnosti, medzi najdôležitejšie opatrenia patrí zmena prvého piliera systému dôchodkového zabezpečenia, pilotné testovanie nového nástroja „integračné pracovné miesto“, zvýšenie kapacity služieb predškolskej starostlivosti o deti, rekvalifikácia v oblasti digitálnych zručností a rozvoj digitálneho vzdelávania. Medzi ďalšie relevantné opatrenia patrí novelizovaný stavebný zákon a návrh zákona o podpore bývania. Tieto opatrenia sa týkajú odporúčaní pre Česko (na roky 2019, 2022, 2023 a 2024) s cieľom zabezpečiť dlhodobú fiškálnu udržateľnosť systému dôchodkového zabezpečenia, odporúčaní na rok 2020 v oblastiach aktívnych

politík trhu práce a sociálneho začlenenia, odporúčaní na rok 2019 s cieľom zlepšiť prístup k cenovo dostupnej starostlivosti o deti, odporúčaní na roky 2019 a 2020 s cieľom podporiť digitálne zručnosti a prístup k digitálnemu vzdelávaniu a odporúčaní na roky 2022 a 2023 týkajúcich sa poskytovania sociálneho a cenovo dostupného bývania. Plán nezahŕňa opatrenia zamerané na poskytovanie a nadobúdanie zručností a kompetencií potrebných na zelenú transformáciu, ktoré by reagovali na odporúčanie pre Česko na rok 2023 týkajúce sa vzdelávania a odbornej prípravy. Plán neobsahuje opatrenia na obmedzenie daní a dávok, ktoré rodičov odrádzajú od návratu do práce a ktoré by reagovali na odporúčanie na rok 2024 týkajúce sa podpory vyššej účasti žien na trhu práce. Pokiaľ ide o výzvy v oblasti zdravia a hospodárskej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti, medzi najdôležitejšie opatrenia patrí zákon o ochrane oznamovateľov a návrh zákona o regulácii lobizmu, akčný plán pre rozvoj ľudských zdrojov orgánov ústrednej štátnej správy a zvýšenie a indexácia periodických daní z nehnuteľností. Tieto opatrenia reagujú na odporúčanie pre Česko na rok 2019 s cieľom prijať očakávané protikorupčné opatrenia, odporúčanie na rok 2024 na posilnenie kapacity verejnej správy Česka s cieľom prilákať, udržať a rozvíjať talenty a odporúčanie na rok 2024 s cieľom zvýšiť príjmy z periodických daní z nehnuteľností. Plán nezahŕňa opatrenia v sektore zdravotnej starostlivosti, ktoré by reagovali na odporúčania pre Česko na rok 2019 s cieľom zlepšiť dlhodobú fiškálnu udržateľnosť systému zdravotnej starostlivosti. Pokiaľ ide o politiky pre ďalšiu generáciu, medzi najdôležitejšie opatrenia patrí zvýšenie kvality a dostupnosti predškolského vzdelávania, podpora integrácie detí štátnych príslušníkov tretích krajín, prebiehajúca reforma odbornej prípravy učiteľov a posilnenie inkluzívnosti vo vzdelávaní. Tieto opatrenia reagujú na odporúčanie na rok 2019 s cieľom zvýšiť kvalitu a inkluzívnosť vzdelávania. Plán nezahŕňa opatrenia v sektore vysokoškolského vzdelávania, ktoré by reagovali na odporúčania na rok 2024 týkajúce sa zvyšovania účasti na terciárnom vzdelávaní.

(26) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, plán zahŕňa opatrenia, ktorých cieľom je riešiť túto spoločnú prioritu, pričom žiadne z nich nie je podporované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Medzi najdôležitejšie opatrenia patrí prenájom kapacít terminálov LNG a dokončenie projektu TAL+ s cieľom postupného ukončovania využívania ruských fosílnych palív. Očakáva sa, že tieto opatrenia budú reagovať na odporúčanie na rok 2022 s cieľom diverzifikovať dovoz fosílnych palív. Vláda okrem toho podniká kroky na nahradenie existujúcich blokov Jadrovej elektrárne Dukovany.

(27) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, plán zahŕňa zvýšenie výdavkov na obranu na približne 2 % HDP v roku 2024 v súlade so záväzkami NATO.

(28) V pláne sa uvádzajú informácie o súlade a v náležitých prípadoch komplementarite s fondmi politiky súdržnosti, ako aj s plánom obnovy a odolnosti Česka. Veľká časť opatrení zahrnutých v pláne je financovaná z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Plán a príloha k plánu komplexne mapujú reformy a investície týkajúce sa fondov politiky súdržnosti a plánu obnovy a odolnosti.

(29) V pláne sa uvádza prehľad potrieb Česka v oblasti verejných investícií z hľadiska spoločných priorít EÚ. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane súladu s európskym právnym predpisom v oblasti klímy, medzi investičné potreby patrí transformácia odvetvia energetiky, rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, zníženie spotreby energie a emisií budov, rozvoj infraštruktúry mobilných sietí 5G a zjednodušenie prístupu k digitálnym

verejným službám. S cieľom zabezpečiť sociálnu a hospodársku odolnosť Česko plánuje investovať do inovačných startupov a rastúcich spoločností, uľahčiť rekvalifikáciu a ďalšie vzdelávanie a zvýšiť kapacitu starostlivosti o deti. S cieľom zvýšiť energetickú bezpečnosť má Česko v úmysle podporovať aplikovaný výskum v oblasti energetiky.

Záver posúdenia Komisie

(30) Komisia celkovo zastáva názor, že plán Česka spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVER

(31) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Česku odporučiť trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ako sa stanovuje v pláne,

TÝMTO ODPORÚČA ČESKU:

1. zabezpečiť, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu.

Rada okrem toho Česko vyzýva, aby zabezpečilo realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v rámci európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre Česko, a aby sa pritom zameralo na riešenie spoločných priorít Únie.

PRÍLOHA I

Maximálna miera rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)
Česko

Roky		2025	2026	2027	2028
Miery rastu (%)	ročná	4,5	2,5	2,6	2,9
	kumulatívna (*)	10,1	12,9	15,8	19,2

(*) Kumulatívna miera rastu sa vypočíta vo vzťahu k základnému roku 2023.

V Štrasburgu

Za Radu
predseda/predsedníčka